

ده شگفتی انتخابات محلی و شهرداری ها در ترکیه، احمد هاشمی

چهارشنبه، ۲۰ام فروردین، ۱۳۹۳

منبع این مطلب [بی بی سی فارسی](#)

احمد هاشمی: نویسنده مطلب

Share

مطالب منتشر شده در این صفحه نمایانگر سیاست رسمی رادیو زمانه نیستند و توسط کاربران تهیه شده اند. شما و مطالب خود را منتشر کنید نیز می‌توانید به راحتی در تریبون زمانه [عضو شوید](#).

ده شگفتی انتخابات محلی و شهرداری ها در ترکیه

احمد هاشمی

کارمند سابق وزارت خارجه ایران

پس از ماه ها جنجال و خط و نشان کشیدن ها توسط احزاب مختلف ترکیه، انتخابات محلی و شهرداری ها در آخرین روز ماه مارس گذشته برگزار و با پیروزی حزب عدالت و توسعه به پایان رسید. این انتخابات هم برای احزاب مخالف که درصدد بهره برداری از رسوایی مالی اخیر دولت بودند و هم از دید دولت اردوغان که برای انتخابات ریاست جمهوری در ماه آگوست، دورخیز برداشته است دارای اهمیت بود و می توان شگفتی های زیادی را در آن دید. از جمله این شگفتی ها عبارتند از:

یک: افزایش آرای حزب اردوغان علیرغم اتهامات فساد مالی گسترده

در این دور یکی از شگفتی های انتخابات محلی، افزایش آرای حزب عدالت و توسعه بود. علیرغم وجود مجموعه ای از فاکتورهای منفی بر علیه دولت رجب طیب اردوغان، از قبیل اتهامات اختلاس و فساد مالی گسترده، سرکوب شدید تظاهرات موسوم به پارک گزی، درگیری اردوغان با فتح الله گولن و اتهام به توطئه بر علیه دولت و نهایتا ایجاد محدودیت های اجتماعی و سخت گیری بر اینترنت و آزادی بیان، حزب اردوغان توانست محبوبیت خود را حفظ کرده و حتی با کسب بیش از ۴۵ درصد کل آرا، نسبت به دور قبلی انتخابات محلی و شهرداری ها در سال ۲۰۰۹ آرای خود را بیش از ۵ درصد افزایش دهد.

عوامل مختلفی در توضیح این تناقض، دخیل بوده اند از جمله نبود گزینه ای مناسب در مقابل حزب حاکم، قطبی شدن هر چه بیشتر جامعه ترکیه و مهمتر از همه اینکه حزب عدالت و توسعه در بیش از یک دهه حاکمیت خود، طبقه متوسط جدیدی ایجاد کرده است که از توقف و یا تغییر مسیر کنونی یعنی ثبات سیاسی و توسعه اقتصادی تحت رهبری اردوغان هراس دارند.

دو: انتخاب چهار شهردار طرفدار حقوق دیگرباشان جنسی

در انتخابات شهرداری ها در استانبول، سه شهردار و در بندر مرسین هم برای اولین بار یک شهردار طرفدار “حقوق همجنسگرایان انتخاب شدند

در انتخابات شهرداری ها در استانبول، سه شهردار و در بندر مرسین هم برای اولین بار یک شهردار طرفدار حقوق همجنسگرایان انتخاب شدند.

سه شهردار منتخب از حزب مخالف جمهوری خواه خلق برای شهرداری های سه منطقه لیبرال نشین در استانبول و همچنین یک شهردار از حزب کردی صلح و دموکراسی برای شهرداری یکی از بخش های شهر مرسین، با امضای پروتکل حمایت از حقوق همجنسگرایان و دیگرباشان جنسی وارد کارزار انتخاباتی شده بودند البته این پروتکل توسط ۴۰ نامزد شهرداری در سراسر ترکیه امضا شده بود که فقط چهار نامزد فوق توانستند آرای کافی برای کسب سمت شهرداری را بدست بیاورند.

یک مرد همجنس گرا نیز برای کسب سمت شهرداری در شهر کوچک گیرسون در حاشیه دریای سیاه نامزد شده بود که آرای کافی نیاورد.

سه: انتخاب اولین شهردار کمونیست در تاریخ ترکیه

محمد فاتح ماچی اوغلو از حزب کمونیست ترکیه، به عنوان اولین شهردار کمونیست تاریخ ترکیه از شهر انتخاب شد. وی که خود کارمند بخش لابراتوار بیمارستان دولتی است وعده ارائه خدمات (Ovacık) اوواجیک شهری رایگان و یا ارزان در عرصه بهداشت و درمان و حمل و نقل عمومی را داده است. ماچی اوغلو با ذکر اینکه شهر را به طور شورایی اداره خواهد کرد گفته این شورا متشکل از طیف های مختلف مردم و اصناف خواهد بود.

چهار: همه پرسى یا انتخابات؟

پیش از آغاز انتخابات، شخص اردوغان و معاونش بشیر آتالای بارها تاکید کرده بودند انتخابات محلی در حکم یک همه پرسى برای سیاست های حزب حاکم خواهد بود.

تاکید بر جنبه همه پرسى این انتخابات به دو دلیل صورت گرفت. اول اینکه اردوغان مخالفان را ساختار شکنانى مى داند که نمى توانند در صندوق های رای پیروز میدان باشند و بنابراین دست به توطئه بر علیه دولت مى زنند. دومین دلیل تاکید بر ماهیت رفراندومی انتخابات شهرداری ها، انتخابات ریاست جمهوری ماه آگوست آینده می باشد؛ چرا که اردوغان برای اولین انتخابات ریاست جمهوری با رای مستقیم مردم آماده می شود و پس از تظاهرات گسترده ضد دولتی در سال گذشته، این انتخابات محکی بر میزان محبوبیت اردوغان بود. در حال حاضر پست ریاست جمهوری بیشتر جنبه نمادین دارد ولی رجب طیب اردوغان در صدد است با افزایش اختیارات قانونی مقام ریاست جمهوری، خود را نامزد اولین دوره انتخابات مستقیم ریاست جمهوری در ترکیه نماید.

پنج: انتخاباتی در غیاب شبکه های اجتماعی مجازی

یکی دیگر از شگفتی های این دوره، برگزاری انتخابات محلی بدون دسترسی به شبکه های اجتماعی توییتر و یوتیوب بود.

جالب اینجا است که علیرغم مخالفت های گسترده با اقدام دولت ترکیه برای مسدود کردن شبکه های اجتماعی،

رویکرد ملی گرایی عثمانی گرایانه دولت کنونی، مورد توجه بسیاری از ترک ها قرار گرفته است. آنها همچون اردوغان باور دارند ترکیه جدید، به عنوان یک قدرت نوظهور منطقه ای در حال بازیابی اعتماد به نفس خود برای ایجاد ترکیه ای قوی و تداعی گر امپراتوری عثمانی می باشد. در این چارچوب، مقامات ترکیه اخیرا به مسئولان تویتر، یوتیوب و دیگر رسانه های جمعی و اجتماعی گفته اند باید با ترکیه نیز به مثابه یک کشور بزرگ رفتار شود. اردوغان بطور غیر مستقیم این پیام را هم به مردم و احزاب مخالف می دهد که فردی نیست که به این زودی دست از قدرت بکشد؛ چرا که برای خود ماموریتی قائل است تا در چارچوب هدف کلان خود برای سال ۲۰۲۳، "کشور را به سرمنزل مقصود برساند". اردوغان و وزیر ارتباطاتش بطور مشخص گفته اند همان رفتاری که یوتیوب و تویتر با دولت های آلمان و فرانسه داشته و در مواردی مطالب منتشر شده بر علیه منافع ملی این دو کشور را حذف کرده اند؛ باید در مورد ترکیه نیز در پیش بگیرند و با قوانین و احکام دادگاه های ترکیه هماهنگ باشند.

شش: انتخابات و ترکیه جدید

اردوغان یکصدمین سالگرد تاسیس جمهوری ترکیه در سال ۲۰۲۳ را به عنوان یک نقطه عطف و هدف حکم رانی خود قرار داده است. او در سخنرانی های خود تاکید می کند با تکمیل پروژه های بزرگ اقتصادی، عمرانی و صنعتی در دست انجام، ترکیه تا سال ۲۰۲۳ در زمره یکی از پنج کشور برتر اروپا و ۱۰ کشور قدرتمند جهان قرار خواهد گرفت. اردوغان بطور غیر مستقیم این پیام را هم به مردم و احزاب مخالف می دهد که فردی نیست که به این زودی دست از قدرت بکشد؛ چرا که برای خود ماموریتی قائل است تا در چارچوب هدف کلان خود برای سال ۲۰۲۳، کشور را به سرمنزل مقصود برساند. در این چارچوب، اصطلاح "ترکیه جدید" عبارتی است که اردوغان در سالهای اخیر به وفور از آن استفاده می کند. در ترکیه جدید مورد نظر اردوغان، مردمان محافظه کار و دین دار ساکن در قلب آناتولی، بیش از پیش از مواهب اقتصاد رو به رشد ترکیه بهره مند هستند. در ترکیه جدید، دیگر غرب ترکیه به مرکزیت از میر نیست که باید شهر اولین ها و مرفه ترین شهر ترکیه باشد بلکه شهرهای محافظه کاری از قبیل قونیه، کایسری، مانيسا، بالیک اسیر، دنیزلی و گازیانتپ – که از بسیاری از آنها به عنوان ببرهای آناتولی نام برده می شود – بیشترین بهره را از این نوزایی اقتصادی و سیاسی و سرمایه گذاری های کلان صنعتی و زیرساختی می برند. در این نگاه، حزب مخالف جمهوری خواه خلق، نماینده ترکیه قدیم و مسبب تمام گرفتاری ها است.

هفت: فساد فردی و دست پاکی اردوغان

اتهامات فساد گسترده مالی و اختلاس در آخرین روزهای سال گذشته میلادی بسیاری از تحلیل گران مسائل ترکیه را شگفت زده کرد و این باور قوت گرفت که فانوس عمر دولت اردوغان در مسیر وزش بادهای سهمگین قرار گرفته است.

حزب جمهوری خواه خلق به عنوان اصلی ترین حزب اپوزیسیون، با اعتنای از این فرصت طلایی، و با نیم نگاهی به فتح کرسی های بیشتر، حملات تبلیغاتی گسترده ای را بر علیه دولت اردوغان ترتیب داد.

اردوغان اما با در پیش گرفتن موضعی تهاجمی و مطرح کردن ایده توطئه بر علیه دولت خود و همزمان تغییر افراد متهم به اختلاس در کابینه اش، توانست بسیاری از طرفداران خود را متقاعد کند که دولت وی همچنان دولتی دست پاک است.

در سطح عمومی نیز علیرغم باور به اینکه فساد وجود دارد بسیاری معتقدند این فساد به شخص اردوغان و اطرافیانش ارتباطی ندارد. تبلیغات حزب اپوزیسیون هم در بسیاری از مواقع نتیجه معکوس داشت و بطور مثال در یک نظر سنجی حدود نیمی از رای دهندگان حزب متبوع اردوغان معتقد بودند فساد در دولت اتفاق افتاده ولی احساس می کردند موضوع لوث شده و از جنبه حقوقی خارج شده و حالت سیاسی بخود گرفته است.

هشت: انتخابات محلی و کردها

حزب کردی صلح و دموکراسی با شعار “به سوی خودگردانی و هویت آزاد” توانست در اغلب شهرهای کردنشین پیروز میدان باشد.

این حزب توانست شهرهای آغری، بتلیس و ماردین را از چنگ حزب اردوغان درآورد. حزب صلح و دموکراسی با ابتکارات و نوآوری های خود توانست خوش بدرخشد. این حزب ۴۰ درصد از پست های شهرداری ها را به زنان اختصاص داد و در این بین خانم گولتن کیشاناک به عنوان شهردار دیاربکر، بزرگترین شهر کردنشین ترکیه انتخاب شد.

در ترکیه جدید، دیگر غرب ترکیه به مرکزیت از میر نیست که باید شهر اولین ها و مرفه ترین شهر ترکیه باشد “ بلکه شهرهای محافظه کاری از قبیل قونیه، کایسری، مانیسا، بالیک اسیر، دنیزلی و گازیانتپ – که از بسیاری از آنها به عنوان ببرهای آناتولی نام برده می شود – بیشترین بهره را از این نوزایی اقتصادی و سیاسی و سرمایه گذاری های کلان صنعتی و زیرساختی می برند.

دبیر کلی مشترک حزب صلح و دموکراسی – توسط یک زن و یک مرد با اتکا به اصل برابری جنسیتی – نیز از ابتکارات این حزب در تاریخ ادبیات سیاسی و فعالیت های حزبی ترکیه می باشد.

نه: سخنرانی در بالکن، ژستی آمریکایی با رنگ و بوی ترکی- اسلامی

اردوغان که گفته می شود مانند انتخابات پیشین، سخنرانی نویسان و مشاوران رسانه ای و تبلیغاتی قدرتمندی را برای این دوره از انتخابات به خدمت خود درآورده بود در عصر روز برگزاری انتخابات بدون اینکه منتظر اعلام رسمی نتایج قطعی بماند از بالکن دفتر مرکزی حزب تحت امرش در آنکارا به سخنرانی آتشین و ابراز احساسات با هواداران خود پرداخت.

در این سخنرانی اغلب اعضای خانواده اردوغان در کنارش بودند. وی علاوه بر دو وزیر متهم به فساد مالی، پسر – که در اتهامات فساد نام وی نیز برده شد – دو دختر و همسرش را در کنار خود داشت تا حامل این پیام باشد که در مقابل اتهامات، کاملاً از خانواده (پسرش بلال) و تیم مدیران و وزیرانش حمایت می کند.

به عقیده برخی روزنامه نگاران ترک، پخش موسیقی حماسی و شیوه ابراز احساسات و دست تکان دادن اردوغان و خانواده اش، یادآور روی صحنه ظاهر شدن روسای جمهور آمریکا بعد از پیروزی در انتخابات بود. او سخنرانی آتشینی ایراد کرد که بوی انتقام جویی می داد.

ده: قطعی جریان برق و شانه تقلاب

یکی از نقاط ابهام در این انتخابات، قطعی مستمر جریان برق در لحظه شمارش آرا بود.

در گذشته، صحت برگزاری انتخابات و احتمال تخلف انتخاباتی به ندرت در ترکیه مطرح شده بود. با این وجود در این دور از انتخابات، اعتراض های جدی به نحوه برگزاری کارزارهای انتخاباتی و تخصیص ناعادلانه بودجه و امکانات تبلیغاتی برای نامزدها و بیش از همه قطعی مکرر برق در جریان شمارش آرا وجود داشته و برای اولین بار در تاریخ انتخابات ترکیه، شائبه دستکاری و تخلفات انتخاباتی بطور جدی مطرح شده است. بطور مثال در آنکارا منصور یواش، نامزد حزب مخالف جمهوری خواه خلق که با آرای اندکی از رقیب خود شکست خورده به نتایج اعتراض داشته و خواهان بازشماری آرا شده است. نامزدهای این حزب در شهرهای آنتالیا و یالوا نیز همین اعتراض را مطرح کرده اند؛ چرا که بویژه نامزد حزب مخالف در شهر یالوا با یک رای از رقبیش شکست خورده است. طرفه اینجا است که حزب حاکم عدالت و توسعه به رهبری اردوغان نیز از جمله معترضان به نتایج در شمارش آرا بوده و در شهر آدانا به شکست نامزد خود اعتراض کرده و تقاضای بازشماری در آرا را داده است.

<https://www.tribunezamaneh.com/archives/69276>

http://http://www.bbc.co.uk/persian/blogs/2014/04/140409_l44_nazeran_erdogan_elections_turkey.shtml

http://www.bbc.com/persian/blogs/2014/04/140409_l44_nazeran_erdogan_elections_turkey